Fiskeridirektoratet

Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler	Dato
	2026/581-4	Jan Birger Jørgensen, 930 44 346	19.10.2026

Regulering av fisket etter makrell i 2027.

Landsstyret i Norges Fiskarlag behandlet ovennevnte sak i møte 14.-15. oktober d.å. og fattet følgende vedtak:

«Innledning
«Norges Fiskarlag finner det utfordrende å gi endelige innspill til neste års reguleringer siden sentrale rammevilkår som kvotestørrelser, kvotebytter og farvannsadgang ikke er avklart som følge av at fiskeriforhandlinger med andre land ennå ikke er gjennomført. Avvikling av inneværende års fiskeri vil også kunne påvirke våre innspill. Fiskarlaget vil derfor eventuelt supplere innspillene til reguleringer for 2027 når disse rammevilkårene er nærmere avklart.

Kvoteråd på makrell for 2027
Norges Fiskarlag viser til at ICES anbefaler at fangstene av makrell ikke bør overstige 352 938 tonn i 2027. Dette må karaktereisers som en dramatisk endring fra fjorårets anbefaling om en reduksjon på hele 70 prosent. Kvoterådet for 2027 innebærer en økning på om lag 102 prosent i forhold til anbefalt totalkvote for 2026, og om lag 11 prosent reduksjon i forhold til estimert samlet fangst for inneværende år (ca. 400 000 tonn), mens det er en økning på ca. 15% sammenholdt med TAC'n (299 010 tonn) de fire kyststatene fastsatte for 2026.

Fiskarlaget konstaterer at kvoteanbefalingen innebærer en betydelig økning sammenholdt med fjorårets kvoteråd, men registrerer samtidig at makrellbestanden er beregnet til å være like over kritisk grense. Fiskerne erfarer at det fortsatt hersker betydelig usikkerhet rundt bestandsberegningene for makrell og det stilles dermed spørsmål rundt tilliten til kvoterådet.

Norges Fiskarlag er tilfreds med at det nå foreligger en fire-partsavtale mellom Norge, Storbritannia, Færøyene og Island som har varighet ut 2028. Avtalen bidrar til mer bærekraftig forvaltning, samt stabilitet og forutsigbarhet for fiskerinæringen de neste årene med hensyn til fordeling av bestanden og farvannsadgang. Det har vært gjennomført flere forhandlingsrunder mellom kyststatene med målsetting om at flere

kyststater kan innlemmes i avtalen. Det vises til at nye forhandlinger om størrelse på totalkvote og fordelingsløsning mellom kyststatene skal avholdes i oktober.

Fordeling av nasjonal kvote
Norges Fiskarlag anmoder om at den nasjonale kvoten på makrell fordeles i henhold til etablert fordeling mellom fartøygruppene, og som er i tråd med Norges Fiskarlag sitt landsmøtevedtak 5/15, 6/07 og 5/25. Videre foreslås å videreføre kvotebytte på norsk vårgytende sild og makrell mellom fartøygruppene ringnot og pelagisk trål (landsstyrevedtakene 129/09 og 71/10).

Avsetninger som tas fra toppen av nasjonal kvote
Norges Fiskarlag krever at myndighetene ved fastsettelse av neste års regulering foretar en kritisk gjennomgang av avsetninger som tas fra toppen av nasjonal kvote. Fiskarlaget foreslår bl.a. at agnkvoten av makrell ikke økes, men videreføres på samme nivå som 2026 (1 300 tonn).

Adgang i britisk sone og Færøysonen
Norges Fiskarlag mener, likhet med i inneværende år, at adgangen til å fiske makrell i britisk sone må fordeles mellom fartøygruppene etter gjeldende kvotefordelingsnøkkel. Fiskarlaget forventer at myndighetene viderefører etablert praksis og justerer soneadgangen både innad i fartøygruppene og eventuelt mellom fartøygruppene underveis i sesongen for å sikre at soneadgangen utnyttes best mulig.

Norges Fiskarlag viser videre til tidligere diskusjoner omkring adgangen til å kunne fiske agnkvoter i britisk sone. Fiskarlaget mener at så lenge farvannsadgangen i britisk sone er såpass avgjørende for flåten for å oppnå minst 90 prosent kvoteutnyttelse, så må det i utgangspunktet ikke tillates at agnkvoter belastes den norske farvannsadgangen i britisk sone.

Norges Fiskarlag anser at det i utgangspunktet fortsatt ikke er behov for å regulere adgangen i færøysk sone på fartøynivå.

Fartøygruppene ringnot, SUK og pelagisk trål
Norges Fiskarlag foreslår at fartøygruppene ringnot, pelagisk trål og SUK reguleres med fartøykvoter uten overregulering etter samme modell som i inneværende år.

Lukket kystgruppe
Norges Fiskarlag går inn for at kvotereguleringen i lukket kystgruppe følger de samme hovedprinsipper/kvotemodell som i årene 2019-2026. Dette innebærer en videreføring av en samlet kvoteregulering av lukket kystgruppe innenfor samme gruppekvote, men hvor det kan settes separate kvoteenheter for fartøy med hjemmelslengde på eller over 15 meter og fartøy med største lengde og hjemmelslengde under 15 meter, slik som tidligere.

Fiskarlaget viser videre til prosessene og mekanismene som er etablert for å dekke inn overfisket fra fartøyene under 15 meter fra 2024, og hvor det for 2026 er tatt høyde for en inndekning på 1 600 tonn. Fiskarlaget forutsetter at forannevnte beregningsgrunnlag legges til grunn for 2027-reguleringen, men at detaljer knyttet til fastsettelsen av kvoteenheter må sees i sammenheng med det endelige fisket for 2026 og avstemmingen mot 2027-kvotene. Fiskarlaget tar derfor sikte på å fremme forslag til kvoteenheter og eventuell overregulering i lukket kystgruppe for 2027 når forannevnte elementer er avklart.

Samfiske – krav til fartøy/utstyr (godkjenning) - særlig kvoteordning (id-kvoteordning)
Fiskarlaget viser til at samfiskeordningen i de pelagiske fiskeriene er avgrenset til to notfartøy under 15 meter største lengde, men at det er gitt noen unntak fra dette for nvg-sild, jfr. § 34 i høstingsforskriften. I samme paragraf framkommer det videre at det er tilstrekkelig at ett av fartøyene i samfiskelaget har not om bord. I § 18 i deltakerforskriften (for 2026) framkommer det bl.a. at fartøy som skal delta i fiske etter makrell med not i lukket gruppe må være egnet, bemannet og utstyrt for å delta i fisket med not eller garn eller snøre.

Fiskarlaget erfarer at det har utviklet seg en økende tendens der fartøy som ikke er rigget for notfiske likevel deltar i samfiskeordninger, og får sine kvoter fisket med not av andre fartøy. Fiskarlaget mener at dette er problematisk av flere årsaker, og fører bl.a. til uforutsigbarhet og utfordringer knyttet til å ha oversikt over fisketakten. Denne situasjonen var også en medvirkende årsak til overfisket til notfartøyene under 15 meter i 2024. Fiskarlaget ber derfor om at fartøy som deltar i samfiske (notfiske) må ha dokumentasjon fra Fiskeridirektoratet på at begge båtene er godkjent for notfiske.

Med bakgrunn i foranstående anmoder Norges Fiskarlag at det presiseres tydeligere i regelverket for samfiske at dersom kvoter skal fiskes og leveres med not, må begge fartøyene i et samfiskelag være godkjent for notfiske, men at det likevel er tilstrekkelig at ett av fartøyene har not om bord ved samfiske. Dette må også følges opp med kontroll på feltet.

Fiskarlaget ber videre om at det vurderes en påmeldingsfrist for deltakelse i samfiske etter makrell, og at denne settes til 1. august. I tilfeller ervervstillatelse tildeles etter 1. august bør en kunne søke om dispensasjon fra denne fristen. For lettere å få oversikt over pågående fiske/restkvoter bør det presenteres en oversikt over samfiskelag på nettsiden til Norges Sildesalgslag/Fiskeridirektoratet.

Fiskarlaget forutsetter at kvotesamarbeidsordningen opphører fra 2027. Det oppfordres imidlertid til at Fiskeridirektoratet behandler søknader om ID-kvote for 2027 fortløpende i 2026, selv om søkerne ikke har hatt kvotesamarbeid. Dette for at ID-kvoten skal være klar fra og med kommende årsskifte.

Fiskarlaget legger til grunn at gjeldende begrensning om samfiske og bruk av ID-kvoteordningen videreføres, slik at 2 «ID-kvotelag» kan drive samfiske, dvs. at ett samfiskelag på 2 båter maksimalt kan fiske 4 kvoter.

Åpen kystgruppe

Norges Fiskarlag viser til at kvantumet til åpen gruppe angis som en *avsetning* på 650 tonn. Flere Landsmøter i Norges Fiskarlag har anbefalt en avsetning på 500 tonn makrell til åpen gruppe, senest i landsmøtevedtak 5/25. Også i innværende år er avsetningen på 650 tonn overskredet, og i de to foregående årene var overskridelsen som kjent betydelig. Fiskarlaget gjentar derfor tidligere krav om at også dette kvantumet må gis som en *gruppekvote* slik at det er grunnlag for å stoppe/begrense fisket når kvoterammen er oppfisket.

Fiskarlaget erfarer at makrellfisket i åpen gruppe drives til ulike tider og med ulik redskap langs kysten, noe som er med på å gjøre reguleringen mer utfordrende. Fiskarlaget tilrår at fartøykvoten i åpen gruppe må settes betydelig lavere enn laveste garanterte kvote i lukka gruppe.

Det anbefales videre at det innføres en påmeldingsordning for fiske i åpen gruppe for å ha bedre oversikt over deltakende fartøy, samt at myndighetene må prioritere kontroll på feltet for sikre at det ikke overføres fangst mellom fartøy i strid med bestemmelsene i § 21 overføring av fangst i makrellforskriften.

Kvotefleksibilitet på fartøynivå utover 110 prosent

Norges Fiskarlag viser til at det i årene 2020-2023 ble innført en prøveordning på makrell der fiske ut over kvotefleksibilitetsordningen på 110 prosent belastes på fartøynivå og ikke gruppekvoten påfølgende år. Fiskarlaget har konstatert at Nærings- og fiskeridepartementet uten forvarsel og nærmere informasjon til næringen, besluttet å ikke videreførte denne prøveordningen i makrellfisket for 2024. Ordningen er heller ikke evaluert. Fiskarlaget finner denne endringen i reguleringen sterkt beklagelig. Vi mener at prøveordningen der fiske utover kvotefleksibilitetsordningen på 110 prosent på makrell belastes på fartøynivå, var både rettferdig og hensiktsmessig og ikke minst virket den disiplinerende i flåten. Med gjeldende makrellpriser vil selv mindre kvoteoverskridelser fra enkeltfartøy som kommer til fratrekk på fellesskapets kvote påfølgende år utgjøre relativt store summer. Fiskarlaget anmoder departementet om å revurdere sin avgjørelse og gjeninnfører ordningen med virkning fra og med 2027, og i tillegg gjennomfører en evaluering som planlagt da ordningen ble etablert.

Fiskarlaget mener det må gjøres unntak for kystfartøy som driver låssettingsfiske (kystfartøy under 15 meter) slik at disse ikke belastes påfølgende års fartøykvote ved fangst utover 110%, der fangst overføres annet fartøy ved levering til føringsfartøy. Mottakende fartøy må være egnet, utrustet og bemannet for fiske i lukket gruppe.

Kvotefleksoppgjøret 2026-2027
Norges Fiskarlag anmoder myndighetene om å avstemme kvotefleksoppgjøret fra 2026 til 2027 og justere kvoter på fartøynivå i reguleringsforskriften så tidlig som mulig i 2027. allerede i januar neste år slik at det fartøy som ønsker å starte å starte fiske etter makrell rett over årsskiftet kan gis mest mulig reell kvoteramme.

Krav om gjennomgang av ordningen med kvotefleksibilitet mellom kvoteår
Norges Fiskarlag viser til at Fiskeridirektoratet hadde en gjennomgang ordningen med kvotefleksibilitet i ulike fiskerier i reguleringsmøtet i 2025, og vil i den forbindelse gjenta Landsstyrets krav om gjennomgang av ordningen med kvotefleksibilitet mellom kvoteår fra 6. mars 2025:

> «Norges Fiskarlag finner det overraskende at myndighetene tolker regelverket og gjennomfører en beregningsmetodikk i forbindelse med ordningen med kvotefleksibilitet der overføringer på fartøynivå ikke er inkludert i begrensningen for overføring på gruppenivå på 10 prosent i de pelagiske fiskeriene, jf. møte med Fiskeridirektoratet 30. januar tidligere i år.
>
> Norges Fiskarlag mener at gjeldende ordning med kvotefleksibilitet i de pelagiske fiskeriene fremstår som ulogisk, komplisert, vanskelig tilgjengelig og tidvis dårlig dokumentert. På denne bakgrunn, går Fiskarlaget inn for at myndighetene fortar en helhetlig gjennomgang av gjeldende regelverk, praktisering av regelverket og beregningsmetodikk i forbindelse med ordningen. Fiskarlaget mener at en harmonisering av ordningen mellom de ulike fiskeriene bør være en målsetting. Fiskarlaget påpeker at det er en vesentlig forutsetning at ordningen er transparent og lett tilgjengelig for at forvaltning og næring skal være i posisjon til å følge opp fiskerireguleringene på forsvarlig vis fremover.»

Fritak fra låssettingspåbudet
Fiskarlaget viser til endringene i regelverket for låssetting med virkning fra 1. januar 2026, der kravet til låssetting ved utøvelse av pelagisk samfiske oppheves. Dette innebærer at det er adgang til å overføre samfisket fangst direkte fra not til godkjent førings-/kjøperfartøy. Det er heller ingen låssettingskrav ved samføring av samfisket fangst. Dette innebærer at det ikke nødvendig å låssette fangst i noen pelagiske fiskerier hvor det kan utøves samfiske**.**

Det tidsbegrensede fritaket fra kravet om låssetting i fisket etter makrell og NVG sild for fartøy under 15 meter som fisker alene og som ikke fører egen fangst er videreført i ny midlertidig forskrift med varighet til 31. mars 2026. Fiskarlaget anmoder om at fartøy som fisker alene også må kunne omfattes av det permanente fritaket for låssetting. Dersom dette ikke imøtekommes må forskriften i alle fall gis gyldighet gjennom hele året, da den den nå ikke omfatter sesongene hvor det fiskes nvg-sild og makrell.

I forskrift om tidsbegrenset fritak fra krav om låssetting i fisket etter makrell og norsk vårgytende sild er det i § 2 åpnet for at Fiskeridirektoratet i særlige tilfeller kan gi fartøy på eller over 15 meter største lengde dispensasjon til å overføre fangst direkte fra not til

godkjent førings-/kjøpefartøy. Fiskarlaget er tilfreds med at det er åpnet opp for at også fartøy over 15 meter kan omfattes av denne ordningen, men ser gjerne at dette kan avklares mer direkte i forskriften f.eks. ved at også fartøy mellom 15- 28meter, som foregående kalenderår har låssatt 100 prosent av fangsten, og som ikke har direktehåvet fangst i det aktuelle fiskeriet.

Føringspool-ordningen
Norges Fiskarlag viser til at Fiskeridirektoratet innførte en ny/revidert veileder for føringspool-ordningen for fiskefartøy i pelagisk låssettingsfiske med virkning fra 1. oktober 2022. Fiskarlaget mener at rapportering og skriving av landings- og sluttseddel ved føring med kategori 4-fartøy må forenkles.

Fjordlinjer
Norges Fiskarlag viser til at fjordlinjereguleringene i § 31 i høstingsforskriften setter betydelige områdebegrensninger i fiske etter pelagiske fiskeslag med fartøy over 15 meter/21 meter. Fiskarlaget har tidligere fremmet kritiske anførsler knyttet til fjordlinjereguleringene knyttet til pelagiske bestander/vandrende bestander. Med hensyn til de klimapolitiske målsetningene som fiskeflåten står overfor, er reguleringen med fjordlinjer med å begrense et effektivt og optimalt fiskeri for store deler av den norske fiskeflåten.

Norges Fiskarlag legger til grunn at dialogen med Fiskeridirektoratet/Sjøtjenesten fortsetter, slik at det raskt kan foretas justeringer av fjordlinjene når behovet oppstår, herunder organisering og gjennomføring av prøvekast i samarbeid med notflåten. Når det skal foretas justeringer slik at fartøy over 15 meter tillates å fiske innenfor fjordlinjene, bør unntakene gis på bakgrunn av redskap, f.eks. dybde på nøter, og ikke på bakgrunn av fartøyets faktiske lengde eller gruppetilhørighet. I denne prosessen må det, slik som tidligere, tas tilbørlig hensyn både til mindre pelagiske fartøy, samt fartøy som drifter med faststående redskaper i området.

Fiske med lys ved definerte elvemunninger
Norges Fiskarlag finner det det svært urimelig at fartøy ikke kan drive fiske etter pelagiske arter med lys inn til definerte elvemunninger, eventuelt 100 meter fra de definerte elvemunningene, så lenge man ikke får bifangst av laksefisk eller andre arter utover lovlig bifangst. Fiskarlaget konstaterer at det har vært vanskelig å få møter med relevante myndigheter i saken, og videre at det er en utfordring med forskjellige begrensninger i de ulike fylkene og at denne informasjonen ikke er tilgjengelig for eksempel på FiskInfo. Det vises til at Norges Fiskarlag har gjort ny henvendelse om disse spørsmålene til Statsforvalteren i Møre og Romsdal og Statsforvalteren i Vestland, jfr. brev av 26.8.2026.

Prøveordning med bruk av lys i Nordland
Norges Fiskarlag anmodet i henvendelse av 28. august d.å. om at det måtte åpnes opp for et prøvefiske med lys etter makrell i Nordland, organisert gjennom en påmeldingsordning,

særskilt rapportering til Fiskeridirektoratet og eventuelt krav om erfaring fra lysfiske. Fiskarlaget konstaterer dessverre at denne anmodningen så langt ikke er imøtekommet av myndighetene. Fiskarlaget mener at en slik ordning ville har ført til at mange i den mindre makrellflåten i Nord-Norge trolig ville ha hatt en langt bedre makrellsesong, enn det de fleste har opplevd med årets feilslåtte makrellsesong i Nord-Norge.

Norges Fiskarlag fremmer på nytt anmodning om at det må etableres en prøveordning for å kunne fiske med lys i Nordland og eventuelt også i Trøndelag.

Dispensasjon til fiske med snurrevad
Norges Fiskarlag mener det var svært uheldig at myndighetene valgte å avvikle prøveordningen med fiske etter makrell med snurrevad. Vi har fått opplyst av myndighetene at fartøy kan søke om dispensasjon til slikt fiskeri. Fiskarlaget anmoder om at dispensasjonsadgangen tas inn i forskrift, og at slike dispensasjoner gis fortløpende til fartøy under 15 meter.»

Med hilsen
Norges Fiskarlag

Sverre Johansen

Jan Birger Jørgensen

Kopi til: medlemslagene
Landsstyrets medlemmer
Nærings- og fiskeridepartementet

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskrevet signatur.